

Aan de gemeenteraad

Concernstaf

ons kenmerk
08.025608

uw brief van/kenmerk

bijlage(n)
geen

afdeling

behandeld door
A.M. Bosma

telefoon
(0591)68 55 43

fax
(0591)68 55 99

Emmen,
20 augustus 2008

onderwerp
Mei-circulaire 2008 Gemeentefonds

Geachte leden van de raad,

Eind mei 2008 is de mei-circulaire van het gemeentefonds verschenen. Graag informeren wij u over de uitkomsten naar aanleiding van deze circulaire.

1. Algemeen

Naar aanleiding van de mei-circulaire 2008 zijn er diverse berekeningen gemaakt die hebben geleid tot het opnemen van bedragen in de kadernota 2008. De bedragen die genoemd worden in deze brief kunt u dus in de kadernota terug vinden.

NB. Bij het opstellen van de begroting 2009 worden er opnieuw berekeningen gemaakt waarbij rekening wordt gehouden met de meest recente schattingen van de basisgegevens (o.a. aantallen uitkeringsontvangers en ozb-waarden) én nadere informatie vanuit het Ministerie. Bij de begroting 2009 zult u hierover worden geïnformeerd.

2. Uitkomsten in totalen

De effecten zijn op hoofdlijnen hieronder weergegeven. Daarbij is de volgende systematiek gevolgd:

- nagaan wat de ontwikkeling is ten opzichte van de september-circulaire 2007;
- hiervan aftrekken de bij de begroting 2008 reeds geraamde accessen vooruitlopend op de mei-circulaire 2008 (die nu voor het eerst in de mei-circulaire zijn opgenomen);
- van het resterende verschil aftrekken de nieuwe taakmutaties in de mei-circulaire 2008 en de toename van de integratiewitkeringen (in afwachting van verdere bestuurlijke besluitvorming over deze posten).

Omschrijving	(* € 1.000)	2008	2009	2010	2011	2012	
Stand <u>mei circulaire 2008</u>		107.720	111.298	109.927	109.699	111.265	incl. extra accres
Laatste stand - <u>sept.circ. 2007</u>		-105.747	-105.979	-104.898	-105.497	-106.666	excl. extra accres
Geraamd extra accres bij begroting 2008		-1.140	-2.022	-2.418	-2.322	-2.322	extra accres
Toename algemene uitkering		833	3.297	2.611	1.880	2.277	
Waarvan: nieuwe taakmutaties mei circ 2008		-438	-1.242	-937	-937	-937	zie specificatie
Gecorrigeerde toename		395	2.055	1.674	943	1.340	
Toename integratieuitkeringen		-691	-892	-892	-808	-764	zie specificatie
Gecorrigeerd verschil		-296	1.163	782	135	576	
Reeds meegenomen bij de kadernota 2008 (zie pag 43)			-250	-250	-250	-250	
Vershil		-296	913	532	-115	326	
Verwerkt in de kadernota 2008 (zie pag 43)		0	910	530	0	325	

Opvallend is dat 2011 afwijkt van de andere jaarbeelden. Dit komt omdat de uitkeringsfactor over 2011 relatief minder toeneemt dan in de andere jaren. De reden hiervan is dat de groei van de rijksuitgaven in dat jaar minder groot is. De groei van het gemeentefonds volgt de groei van de rijksuitgaven.

Ontwikkeling uitkeringsfactor volgens de circulaires:

	2008	2009	2010	2011	2012
Onderdeel C uitkeringsfactor -sept	1,450	1,494	1,506	1,537	1,558
Onderdeel C uitkeringsfactor - mei	1,466	1,550	1,565	1,584	1,611
	0,016	0,056	0,059	0,047	0,053

2.Nieuwe taakmutaties mei-circulaire 2008

Een taakmutatie is een toevoeging van middelen aan het gemeentefonds voor een nieuwe taak die de gemeenten (gaan) uitvoeren. Op zich is het geld vrij te besteden en wordt er niet gemonitord. Echter omdat er wel nieuwe taken uit bekostigd moeten worden is het aan te bevelen de diensten de mogelijkheid te geven aan te tonen dat het geld ook voor de nieuwe taak benodigd is.

De opbrengsten met betrekking tot taakmutaties worden meegenomen in de ramingen van de begroting 2009 en daartegenover wordt een stelpost opgenomen aan de lastenkant. Periodiek kan bekeken worden in hoeverre de ruimte inzake taakmutaties ook wordt benut en kan vervolgens de eventuele niet benutte ruimte alsnog ten gunste van de algemene middelen komen.

Omschrijving	(* €)	2008	2009	2010	2011	2012
<u>Taakmutaties</u>						
1. Armoedebestrijding		322.504	305.204	0	0	0
2. Decentralisatie Langdurigheidstoelage			310.878	310.878	310.878	310.878
3. Overhevelen WOZ-kostenregeling			445.669	445.669	445.669	445.669
4. Anti-Discriminatie Bureau			39.238	39.238	39.238	39.238
5. Maatschappelijke stages		33.291	103.352	103.352	103.352	103.352
6. Buitenschoolse opvang		31.773				
7. Kinderopvang inburgeraars		27.122	13.972	13.972	13.972	13.972
8. Versterking kwaliteit en toezicht kinderopvang		20.562	20.087	20.087	20.087	20.087
9. EG verordening PRTR		2.818	2.408	2.408	2.408	2.408
10. Huiselijk geweld			1.635	1.635	1.635	1.635
		438.070	1.242.443	937.239	937.239	937.239

Taakmutaties groter dan € 5.000 worden hierna toegelicht:

1	Het kabinet streeft ernaar het aantal kinderen dat maatschappelijk niet meedoet om redenen van armoede deze kabinetsperiode met de helft te doen afnemen. Daartoe wordt in 2008 en 2009 jaarlijks € 40 miljoen aan de algemene uitkering van het gemeentefonds toegevoegd. De verdeling vindt plaats met de maatstaven huishoudens laag inkomen (drempel) en bijstandontvangers. Tussen SZW en gemeenten die de ambitie delen worden convenanten gesloten over de inzet van gemeenten en het kabinet. Voor alle duidelijkheid: dit laat onverlet dat de toevoeging van € 40 miljoen algemeen wordt verdeeld. Het geld is niet geormerkt.
2	Het kabinet is met de VNG overeengekomen de langdurigheidstoelage te decentraliseren. Het kabinet beoogt de decentralisatie per 1 januari 2009 in werking te laten treden. Op dit moment wordt de langdurigheidstoelage via de specifieke uitkering voor de WWB gefinancierd (I-deel WWB). Er is daarbinnen geen apart budget voor de langdurigheidstoelage. De omvang van de overheveling naar het gemeentefonds is daarom bepaald op basis van de laatst bekende realisatiecijfers (gemeentelijke uitgaven) gecorrigeerd voor de volumeontwikkeling van de huidige doelgroep (WWB en Wet op de arbeidsongeschiktheidsverz.). Het gaat om een bedrag van € 40 miljoen.
3	De verantwoordelijkheid voor de waardering van onroerende zaken is opgedragen aan de gemeenten. De waarderingskosten worden gedragen door de drie overheden, te weten het Rijk (Belastingdienst), de gemeenten en de waterschappen. De uitvoeringskosten die nu nog via de specifieke uitkering "kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet waardering onroerende zaken" worden gefinancierd worden met ingang van 2009 overgeheveld naar het gemeentefonds. In totaal wordt in 2009 (exclusief BTW) € 73.539.562 toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds. In de meicirculaire van 2009 wordt hier de indexatie voor 2009 aan toegevoegd.
4	De middelen voor antidiscriminatievoorzieningen worden voor 2008 nog beschikbaar gesteld via een zogenoemde integratie-uitkering binnen het gemeentefonds (zie volgende paragraaf). Het voornemen in het kader van het wetsvoorstel 'Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen' is om met ingang van 2009 de middelen via de maatstaf Inwoners te verdelen over alle gemeenten via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Het beschikbare bedrag wordt daarbij verhoogd tot € 6 miljoen.
5	De ministeries van OCW en VWS en de VNG hebben op 21 december 2007 een convenant gesloten over de (verdere) ontwikkeling van een makelaarsfunctie ten behoeve van maatschappelijke stages en de stimulering van vrijwilligerswerk. Daartoe zal in 2008 een bedrag van € 4,7 miljoen aan het gemeentefonds worden toegevoegd, oplopend naar € 15 miljoen in 2011.
6	Sinds september 2007 zijn scholen verplicht hun leerlingen buitenschoolse opvang (BSO) aan te bieden. Dit heeft geleid tot grote wachtlijsten. Het kabinet heeft eenmalig € 5 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd om gemeenten in staat te stellen in overleg met de scholen en kinderopvangorganisaties extra activiteiten te ontplooiën of investeringen te plegen om de wachtlijsten terug te dringen.
7	In 2007 is de Wet inburgering ingevoerd en sindsdien kunnen inburgeringsplichtigen die een inburgeringstraject van hun gemeente krijgen aangeboden, via hun gemeente aanspraak maken op een tegemoetkoming. Voor de kosten van kinderopvang voor 2007 was nog geen bedrag toegevoegd. In 2008 wordt voor de jaren 2007 en 2008 gezamenlijk € 15,4 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd. Vanaf 2009 zal er structureel € 7,7 miljoen worden toegevoegd.
8	Vanwege de gevolgen voor het eerste lijnstoezicht op de kwaliteit van de kinderopvang, de uitbreiding van het aantal locaties in de kinderopvang en de noodzaak van een strikter toezicht op de gastouderopvang zal het kabinet vanaf 2008 structureel € 3 miljoen aan het gemeentefonds toevoegen.

3. Toename integratieuitkeringen

Integratieuitkering (IU) is bestemd om middelen via het gemeentefonds te verdelen op een wijze die afwijkt van bestaande verdeelsleutels. Van een integratieuitkering is bekend wanneer de middelen overgaan naar de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De opbrengsten met betrekking tot integratieuitkeringen worden meegenomen in de ramingen van de begroting 2009 en daartegenover wordt een stelpost opgenomen aan de lastenkant. De WMO-gelden worden in de reserve WMO gestort.

Een decentralisatieuitkering (DU) is een variant op de integratie-uitkering. Het tijdstip van overheveling hoeft in dit geval nog niet bekend te zijn en het kan ook gaan om tijdelijke middelen. De opbrengsten mbt decentralisatieuitkeringen worden conform de integratieuitkeringen verwerkt.

Omschrijving	(*€)	2008	2009	2010	2011	2012
<u>Integratieuitkeringen</u>						
1. WMO budget (IU)		202.184	290.947	290.947	290.947	290.947
2. Anti Discr. Bureau (IU)		38.219				
3. Brede school (comb functies) (IU)*		367.266	367.266	367.266	367.266	367.266
4. Aanpak kindermishandeling (IU)		83.300	83.300	83.300		
5. Beeldende Kunst (DU)			150.000	150.000	150.000	150.000
6. WUW (IU)						-44.157
		690.969	891.513	891.513	808.213	764.056

* Het ministerie heeft inmiddels aangegeven dat de opgenomen bedragen in de mei-circulaire vanaf 2009 niet juist zijn. In onze begroting 2009 worden de juiste bedragen meegenomen.

1	<p>Indexatie Wmo-budget 2008. De nominale index 2008 wordt bijgesteld in verband met afspraken over nacalculatie. Deze bedraagt nu voor 2008 4,07%. In de septembercirculaire 2007 werd nog rekening gehouden met een nominale index 2008 van 4,23%. De reële index voor 2008 bedraagt 2,36% (ongewijzigd).</p> <p>Correctie uitname Volledig pakket thuis. In de septembercirculaire van 2007 is het Wmo-budget voor huishoudelijke hulp in 2008 verlaagd met € 22,3 miljoen in verband met de beoogde invoering van het Volledig pakket thuis. In 2008 zijn gemeenten echter nog steeds verantwoordelijk voor de huishoudelijke hulp voor mensen die thuis wonen met een indicatie voor verblijf. Daarom wordt deze correctie nu hersteld en wordt het bedrag van € 22,3 miljoen weer toegevoegd aan het Wmo-budget 2008. Overigens is beoogd om het Volledig pakket thuis te laten ingaan in 2009; voor dat jaar is wél een uitname uit het gemeentefonds voorzien (en verwerkt ad € 35,1 miljoen)</p> <p>Korting € 30 miljoen vanaf 2009 is ook verwerkt (besluitvorming Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen d.d. 9 april 2008).</p> <p>De middelen WMO minus de bestedingen worden in de bestemmingsreserve WMO gestort; een extra opbrengst in het gemeentefonds leidt tot een hogere storting in de reserve</p>
2	<p>De middelen worden beschikbaar gesteld in het kader van een overbruggingsmaatregel vooruitlopend op de wet 'Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen'. De planning is er op gericht de wet per 1 januari 2009 in werking te laten treden. Met de overbruggingsmaatregel wordt toegewerkt naar een landelijke dekking van professionele antidiscriminatievoorzieningen, opdat iedere burger in Nederland toegang heeft tot bijstand en advies in geval van discriminatie en opdat een goede registratie van meldingen is geborgd.</p>

	De middelen voor antidiscriminatievoorzieningen worden voor 2008 nog beschikbaar gesteld via een zogenoemde integratie-uitkering binnen het gemeentefonds. De verdeling voor 2008 is op hoofdlijnen gelijk aan de middelen die in 2006 en 2007 beschikbaar waren. Voor het gemeentefonds is dit € 3,011 miljoen. Het voornemen in het kader van het wetsvoorstel 'Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen' is om met ingang van 2009 de middelen per hoofd van de bevolking te verdelen over alle gemeenten via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Het beschikbare bedrag wordt daarbij verhoogd tot € 6 miljoen.
3	De Impuls brede scholen, sport en cultuur richt zich op de realisatie van combinatiefuncties. Het Rijk (OCW en VWS), de VNG en vertegenwoordigers van de onderwijs-, sport en cultuursector hebben afspraken gemaakt met als doel de realisatie in 2012 van in totaal 2500 (fte's) van deze combinatiefuncties. Gelijkijdig hebben 30 van de G31-gemeenten een bestuurlijke verklaring getekend waarin onder andere het aantal fte's voor hun gemeente is benoemd en waarin de gemeente toezegt hiervoor ook de benodigde financiering beschikbaar te stellen uit eigen middelen. De 30 deelnemende gemeenten behoren tot de eerste tranche van gemeenten die hiermee aan de slag gaan. Zij zijn uitgebreid geïnformeerd door de betrokken vakdepartementen (OCW en VWS) en de VNG en hebben ook van de fondsbeheerders separaat bericht gekregen over de financiering. Over de volgende tranches moet nog besluitvorming plaatsvinden. Oplopend met deze besluitvorming over de resterende tranches zullen in de periode 2009-2012 jaarlijks afspraken worden gemaakt met een toenemend aantal gemeenten. Deze besluitvorming zal plaatsvinden in het voorjaar voorafgaand aan het betreffende jaar. Over de tranche 2009 zullen nadere mededelingen worden gedaan in de komende septembercirculaire 2008. Het bedrag voor 2008 is € 16,9 miljoen.
4	De Minister voor Jeugd en Gezin heeft aangegeven dat hij kindermishandeling wil tegengaan door onder meer de in de RAAK-regio's beproefde aanpak te implementeren. (RAAK-aanpak = aanpak van de Reflectie- en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling) Het doel van de integratie-uitkering Aanpak kindermishandeling is om de 35 centrumgemeenten in staat te stellen de zogenaamde RAAK-aanpak in hun regio in te voeren. De 35 centrumgemeenten ontvangen elk, gedurende de jaren 2008, 2009 en 2010 jaarlijks een bedrag van € 83.300,- (voor de hele periode is dit € 250.000).
5	Met ingang van 2009 wordt de Regeling Cultuurbereik 2005-2008 beëindigd. Onderdeel van deze regeling is de beeldende kunst en vormgeving, op basis waarvan gelden aan bepaalde gemeenten werden verstrekt. Per 1 januari 2009 zullen de gemeenten > 90.000 inwoners (peildatum 1 januari 2007) en de provinciehoofdsteden een decentralisatie-uitkering beeldende kunst en vormgeving in het gemeentefonds ontvangen. De decentralisatie-uitkering geldt als aanvulling op de reguliere gelden die de 36 gemeenten uitgeven aan beeldende kunst en vormgeving. De jaarlijkse uitkering is voor 9 gemeenten gelijk aan die welke zij in 2005-2008 per jaar hebben ontvangen. Voor de overige 27 gemeenten wordt deze vastgesteld op een vast bedrag van € 150.000 per jaar.
6	De compensatie wordt gegeven in verband met de aanpassing van het verdeelsysteem per 1 januari 2001. De integratie-uitkering eindigt in 2011.

4. Kortingen op de algemene uitkering

Naar aanleiding van de mei-circulaire zijn er ook enkele kortingen op het gemeentefonds doorgevoerd. De meeste kortingen zijn gering van bedrag en worden binnen de exploitatie opgevangen. Hieronder staan de meest relevante kortingen genoemd.

Omschrijving	2008	2009	2010	2011	2012
<u>Kortingen op de algemene uitkering</u>					
1. Dijkstal II	-64.879	-67.032	-67.032	-67.032	-67.032 onterechte uitname (gecorr. in berek.)
2. ketensamenwerking werk en inkomen		-193.868	-346.136	-455.186	-476.024 doorgegeven aan Publiek

De korting ad 2. is in verband met de veronderstelde voordelige effecten van de ketensamenwerking werk en inkomen (CWI/UWV). Bij de begroting 2009 komen we hier op terug. Naast deze korting op de algemene middelen staat hier tegenover een ongeveer even grote verhoging van het Werkdeel binnen het WWB-budget.

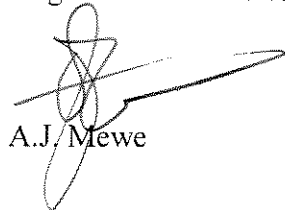
5. Oude taakmutaties

Uit voorgaande circulaire zijn er ook taakmutaties geweest. De hieruit resulterende ruimte in de algemene uitkering is bij de kadernota betrokken. Vanaf 2011 is dit een bedrag van € 356.000 structureel. Zie hiervoor pagina 43 van de kadernota.

Wij vertrouwen erop u door middel van deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

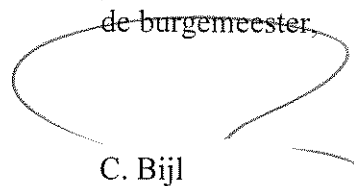
Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Emmen,
de gemeentesecretaris,

A.J. Mewe

de burgemeester,

C. Bijl